

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить три рази на тиждень, кожної середи, п'ятниці й неділі.

Ціна примірника у Львові й на провінції:

== 30 сот. ==

Місячна передплата з пересилкою 5 К.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

«ВПЕРЕД», ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3.
I. ПОВЕРХ.

Пролетарі всіх країн, єдніться!

Від Видавництва „Вперед“.

Відновлену українську робітничу газету передаємо в Ваші руки, Товариші й Товаришки! Пекучу потребу свого друкованого слова відчували ми віддавна, а вже сьогодні без своєї, робітничої газети, просто й дихати не можна.

Живемо на вулкані. Довкола нас горить світова революція. Падають короновані голови, зникають як сніг під весняним сонцем перестарілі привілеї, валиється старий, спорохнявілий, світ, а на його румовищах сіє воля, воля не з ласки божої, не з ласки пануючих, а воля — за яку Ви, міські й сільські робітники та робітниці цілими століттями боролися, за яку вдали свої найкращі одиниці зпосеред правдою й кляси. І тому кожний з нас як колинебудь мусить працювати, використовувати як належить свої сили, та переводити в життя свої домагання.

Соціалдемократична робітнича партія і її орган „Вперед“ стоять на сторожі прав українських працюючих мас міських та сільських. Звертайтеся до нас, Товариші й Товаришки, з повним довіром до своєї партії і її газети, яка вкаже Вам дорогу до дальшої боротьби за Ваші права.

„Вперед“ виходить на разі три рази на тиждень, а коли зміняться обставини, перемінімо його на дві чи на одну та побільшимо обем.

Вперед, отже, Товариші й Товаришки, до праці! Не оставайте в половині дороги! Ширіть скрізь свою робітничу газету, передавайте її з хати до хати, з рук до рук!

Робітники й Робітниці!

До праці й до організації завізвала Вас Управа нашої партії дня 5. листопада, коли на вулицях Львова розпочалась братовбійча війна.

До праці й до організації звиваємо Вас і тепер, українські робітники!

Переживаємо дуже важкі часи й закладати рук тепер нам не вільно. Все українське робітництво мусить тепер згуртуватися в своїх

організаціях, щоби не остати позаду пролетаріату других народів. Сильна організація та непохитна свідомість — це наше зброє в сій важкій та важкій хвилині.

Робітники й робітниці міста Львова!

Ви були свідками, до якої висоти дійшли у Львові в останніх днях братовбійчої боротьби, як невинно падали людські життя, як горіла жидівська частина міста, як грабувалося майно тисяч жидівської бідноти...

А твориться все це в сию хвилину, коли страшна світова війна врешті покінчилась і ціла людськість готується до великого свята мира, що має принести волю та свободу, рівність та братерство всім поневоленим досі народам, усунення панування одного народу над другим, знесення привілеїв, зрівняння всіх класів!

В Росії, Німеччині, Болгарії, бувшій Австрії та в Польщі робочий народ прийшов до влади й всюди на цих землях усунуто царів, цесарів та королів — а заведено народні республіки.

Треба було чотирох страшних років війни, треба було цілого моря людської крові, мільонів калік, вдов та сиріт, щоби впали врешті перестарілі державні форми, що головню й виключно опирали своє панування на кривді широких народних мас.

На наших очах розпадається старий шляхетсько-буржуазний лад, а на його руїнах повстає новий. До голосу й управи приходять всюди робочий люд всіх народів.

Тому до праці й організації звиваємо Вас, українські робітники й робітниці! До закладання українських Робітничих Рад по містах а Хлопських Рад по селах, до закладання українських гуртків, комітетів та товариств в цілі забезпечення своїх прав і введення в життя своїх домагань, закликаємо Вас!

В вільній сім'ї вільних народів станемо й ми, як повноправні громадяни вільної, самостійної, єдиної української республіки!

З пролетаріатом усіх народів кличе й український пролетаріат:

Нехай живе воля й братерство всіх народів!

Нехай живе українська народна республіка!

Нехай живе міжнародна революційна соціалдемократія!

В річницю української державности.

Дня 20. листопада 1917. р. проголосила Українська Центральна Рада в Києві своїм третім Універсалом Українську Народню Республіку.

Вона скасувала тоді право власности на землю дідичів, монастирів, церков та царя і великих князів, установила 8-годинний день праці, прийняла всі робітничі домагання і т. д.

Вона заповіла, що з усіма сусідніми державами а саме з Росією, Польщею, Австрією, Румунією, іншими хоче жити в приязні під умовою, що вони не будуть вмішуватися у внутрішні відносини України.

Та найшли чорні хмари. Республіка впала на чолі держави станув гетьман Скоропадський та його головний помічник президент міністрів Лизогуб, а решту докінчили „союзні“ війська австрійські та німецькі.

Заповнилися тюрми нашими товаришами. На приказ гетьмана та німецького команданта увязнено тов. ку Ткаченкову, тов. Винниченка, Петлюру, Садовського, Порша та тисячу інших. Тепер, як розказує д. Луценко з Одеси, є увязнених 60.000 (шістьдесят тисяч) Українців по цілій Україні.

Щоби ратувати край від загибелі, згуртувалися всі демократичні партії України, утворивши Національний Союз з тов. В. Винниченком на чолі.

Гетьман Скоропадський ратувався на всі боки. Братався з Німцями та сліпо виповняв їх прикази, здружився з Красновим, отаманом донських козаків, а не забував і на антанту, висилаючи послів і до Штокгольму, і до Швайцарії, і до Яс, щоб увійти з нею в найближші зносини.

Гостра криза попала від того часу, коли більшість міністрів заявила проти державности України. Тоді інтервеніював Національний Союз і під його напором гетьман відкликав тих міністрів а покликав нових, побільше Українців.

Та се вже не могло стримати подій. Дня 16. листопада, в річницю проголошення зєднання України, Український Національний Союз захопив владу у Києві в свої руки. По його боці станули українські війська та січові стрільці з Буди церкви. На чолі станув тов. Петлюра.

Телеграми з дня 20. листопада доносили про перемогу Українського Національного Союзу. І ми з запертим віддыхом чекаємо дальших вісток від наших товаришів.

За зєднання українського народу.

Як партія низин українського народу, його широких робочих верств, українська соціалдемократична партія стояла все на становищу цілковитого визволення українського народу з економічної, політичної та національної переваги й неволі. Від самого початку свого існування українська соціалдемократична партія проголосила як свою остаточну ціль суму всіх своїх змагань на національному полі — зєднання, вільну, незалежну українську республіку.

І в тій хвилині, коли в цілому світі клич самоозначення кожного народу став загальнопризнаним, українська соціалдемократія отверто станула на становищу злуки австро-угорської України з Україною державною. На конституанті й Національній Українській Раді члени укр. соціалдемократичної партії завзято обстоювали сей постулат, а в австр. парламенті тов. Семен Вітик поставив відповідний внесок.

На зїзді у Львові дня 19. жовтня с. р. українські соціалдемократи устами тов. Миколи Ганкевича зложили осью заяву:

Заява тов. Миколи Ганкевича.

„У великій історичній хвилині, коли валиється основи старого світа і на його руїнах зростає

нове життя вільних, самостійних народів, що самі рішають про свою долю і будучність — Національні Збори Українців австро-угорської держави проголошують торжественно перед цілим світом, що домаганням і ціллю усіх Українців — є зєднання усіх українських земель — між іншими українських земель австро-угорської держави — в одну державу, що ціллю наших національних змагань є — зєднання, вольна, самостійна українська республіка.

Здійснення цих завітних бажань і змагань українського народу австро-угорської монархії — а тільки таке порішення українського питання є достойне української нації в теперішню велику, історичну хвилину — обняти має Конституанта, Український Національний Сойм, вибраний на підставі загального, рівного, безпосереднього, тайного, пропорційного права виборчого, яке має прислуговувати жінкам так само як муштинам. Суверенний український народ — рішати-ме суверенно про свою долю і будучність, — так само як він запевнить широким масам хліборобським аграрною реформою землю а робочим масам міським і фабричним дасть через 8-годинний день праці та робітниче законодавство охорону сили робочої, що є найвищим скарбом суспільності й народу.

Суверенний український народ запевнить на просторах своєї держави повну культурну волю усім національним меншостям, дасть їм правно-державну запоруку повного національного розвитку.

Український народ домагається місця на міжнародній конференції мировій з рішачим голосом, бажаючи в згоді з демократією народів усього світа поладнати міжнародні взаємини на основі волі, рівності й братерства. Український народ хоче через свою суверенну державу порішити згідно й мирно-сусідські взаємини з польським суверенним народом, так як хоче сього поладження зі всіма сусідніми народами Сходу Європи, — зокрема з великою російською республікою.

Тільки на основах волі, рівності й братерства виросте тривалий мир, що по кривавій трагедії воєнній розпочне нову добу в історії людства.

Тов. С. Вітик у парламенті

Посол тов. Вітик пригадав дня 22. жовтня в бувшій австрійській парламенті засади українських соціалдемократів, виголошені на українським національним зїзді та заявив, що Українці всіх областей мають бути зєднані в одній українській республіці. Українці, як вільний народ бажають поладити враз з іншими народами справу самоозначення. Українці не бажають, ні кляптика землі польської, румунської чи російської, бажають тільки, аби український народ не втратив ні кусника своєї власної землі.

Українці не хочуть панувати над іншими народами, хочуть тільки боронити своїх прав. В Галичині, на Холмщині та Підляшчю вони борються не проти Поляків, тільки проти польських верховодів, які опираються на австрійській силі. 44-мільоновий український народ розвивається як народ вільний та джідеться того, що буде паном на своїй українській землі. Побіда не мине Українців. Вони джідуться сього, що мешкати-муть як вільний народ серед вільних народів Європи, що сповниться ідея зєднання всіх Українців на власній українській землі, в самостійній українській народній республіці.

З життя нашої партії.

(Від константуанти 19. жовтня до дня 22. листопада.)

Дня 19. жовтня с. р., по зборах конституанти у Львові, відбулися по полудні збори У. С. Д. П. в льокалі українських залізничників. На збори прибули також радикали й націоналдемократи.

Промовляли представники всіх трох партій та делегати Придніпрянської України.

Всі бесідники заявили, згідно за зєднанням всіх українських земель. Збори ухвалили одноголосно внесення тов. д-ра Льва Ганкевича:

1) Закладати всюди „Комітети зєднання усіх українських земель“.

2) Вибрати депутацію, зложену з заступників усіх партій та вислати до Києва з заявою злуки всіх українських земель.

3) Вислати письма до всіх соціалдемократичних партій антанти і осередних держав з представленням справи про злуку українських земель.

Та випадки покотились скорше. Поїхала тільки наша депутація до Києва й була у тов. Винниченка та у наших товаришів. Інших ухвал годі було виконати, бо, прийшов день 1. листопада.

Наша Партійна Управа делегувала до Української Національної Ради тт. д-ра Льва Ганкевича, Осипа Крупну та Антона Чернецького; крім них входить до Ради тов. Семен Вітик, як парл. посол.

Партійний секретаріят знаходить ся при вулиці Руській ч. 3, 1. поверх і там треба звертатися у всіх партійних справах.

Секретаріят організації українських залізничників і редакція „Залізничника“ знаходиться при вул. Городецькій ч. 95.

ВОЛОД. ВИННИЧЕНКО.

Сміюсь я з вас!

Сміюсь я з вас, кати мої, сміюсь! Катуйте, ріжте моє тіло, точіть моє життя, — я ще держусь, ще маю сили сміятися зневажливо із вас Скували..., кинули в вязницю... Дурні, дурні! Тож тільки птицю скувати треба кліткою, щоб вгас у неї дух і любов до боротьби. А я, сліпі ви, темні звірі, я — чоловік! Я маю віру, я маю розум! І не вам, сліпим, могуче, вічне гасло се вгасить! Не вам, мізерним, вб'ить ту силу, що всю природу оповила, на котрій світ і правда вся стоїть! І сила та — ваш ворог, о, кати! І сила та, як прах нікчемний, знесе вас, люті. І ні втікти, ні заховатися від неї! Всесвітня, вічна вона горить і гріє тих, хто розуміє, хто знає її; вона слабих кріпить, безсилим силу в душу віє й міцних тримає гордо в вижні! Катуйтеж, ріжте моє тіло, — я маю Розум, вічну Силу й сміюся з вас, кати мої дурні!

ІВАН ФРАНКО

Указ проти голоду.

Голод вибух в перським краю:
В найбагатших городах
Бідні з голоду вмирають
По бульварах і садах.
Вчув се Періс, цар суворий
І розлютивсь: „Що се знов!“
І на голод спосіб скорий,
Не міркуючи, найшов.
До славетних магістратів
Найбагатших в краю міст
Пописав і попечатав
Власноручно сю вість:
„Сей указ мій царський строгий
Всяк у серце хай бере:
Де один в місті убогий
З голоду від нині вмере,
„Там я богача одного
Взять велю — чи круть чи верть
Голодом в тюрмі підземній.
Заморю його на смерть“.
І указ сей чудо справив:
Хоч як хліб подорожив,
Бідний все мав хліб і страви,
А богач не зубожів.

НОВИНКИ.

— З огляду на нестачу місця відкладаємо багато актуальних справ до слідуючих чисел „Вперед“.

— Що каже польський урядовий комунікат про „звірства“ Українців? Польські газети писали несотворені річі про мнимі „звірства“ Українців, які підчас „інвазії“ у Львові мали ніби то мордувати та вішати польських мешканців Львова. Поголоски про убійства невинних людей, в тім числі навіть малих дітей, прибирали неймовірні розміри. Українські часописи простували ці бредні, та не дуже то находили вони послух. Тимчасом правда вийшла на верх! Ось сам найвищий комендант

польських військ генерал Роя в урядовім комунікаті оголосив, що „поголоски про вішання та мордування мешканців польської народності зі сторони українських військових відділів показали ся неправдиві“. („Pogłoski o wieszaniu i mordach mieszkańców narodowości polskiej ze strony oddziałów ukraińskich okazały się nieprawdziwymi“.)

— Рада міста Львова. В понеділок дня 19. листопада зібралася рада міста Львова. Українські члени ради вислали письмо, в яким заявили, що не можуть брати участі в нарадах ради. Тов. Микола Ганкевич іменем укр. соціалдемократів виголосив промову, яку подамо в другім числі „Вперед“. Тов. Оляньський іменем польської соц.-дем. партії відчитав теж відповідну заяву.

— Тов. д-р Володимир Старосольський, який в перших днях листопада попав в польський полон, нарешті по довгих короводах, обітницях і т. п. зїзав випущений на волю. — Також нарешті випущено на волю й тов. Євгена Гуцала, який попав у неволю разом з тов. Старосольським.

Наші жертви. В часі від 1. листопада до тепер впало жертвою братовбійчої боротьби у Львові багато українських робітників. Між іншими дня 2. листопада згинув від кулі в обороні українського секретаріату тов. Михайло Голубець, робітник, член Місцевого Комітету укр. соц.-дем. партії. Львівські робітники та робітниці заховують у вдячній пам'яті всіх борців за робітничу та народну справу.

— Відозва Rad-i Robotnicz-oj P. P. S. D., видана у Львові дня 24. листопада починається отсими словами: „Zamach stanu szowinizmu i gwałt rozwydrzonej soldateski został odparty...“ Лишаємо на разі сю відозву і всі інші публікації P. P. S. D. у Львові в спокою, знаючи, який дух віє там тепер.

— „Реквізії“. Сьогодні рано прийшло до Ставропії кількох вояків, в цілі зарекування палива. Господар каменниці зажадав легітимації. Один з вояків, вказуючи на свій кріс, сказав: „Отсе моя легітимація“. Ну, й забрали собі, чого їм треба було!

— П. Вілем в нашій редакції. Вчора полудни відвідав нашу редакцію п. Вілем, висланник французької місії в Яссах. П. Вілем інформувався у нас про польсько-українські відносини. Обговорювано теж останні події у Львові.

— В Кракові репрезентанти польського робітництва припинили дальше видавництво чорносотенного дневника „Ill. Kurjer codzienny“. Згаданий „Kurjer“ був одним з найбільш українжержних польських дневників.

— Які інформації подають польські газети у Львові? Президента укр. державних секретарів д-ра Костя Левицького зловили та уязнили польські легіонери на Лемківщині. — У священика Ганицького найдено дуже компромітуючі Українців документи. — Коломию обсадили війська антанти. — У Львові погроми Жидів вели Українці (60%) та самі... Жиди (10%), а лише 30% було Поляків. — Придніпр. Україну завоювали Москалі та антантські війська. — Цар Микола живе. — Можемо запевнити наших читачів, що ці вістки є неправдиві.

Оповістки.

— Позір, львівські товариші й товаришки! В неділю, дня 1. грудня відбудуться в Секретаріаті української соціалдемократичної партії у Львові, при вулиці Руській ч. 3, 1. поверх, наради в справі організації львівського українського робітництва. В нарадах возьмуть участь члени Місцевого Комітету, члени „Волі“ та члени фахових організацій. Початок нарад точно о годині 2. пополудни. Яв'ється численно, бо справи дуже важні!

— Українці на городецьким передмістю можуть набувати газету „Вперед“ в льокалі організації укр. залізничників при вулиці Городецькій ч. 95.

— Просимо всіх, хто їде на провінцію, забрати з собою „Вперед“, бо через нестачу всякої комунікації, ми відділені від усіх.